

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. +370 5 266 4201, faks. +370 5 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2525“ projektą (toliau – Projektas), kuriuo teikiama Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvada dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2525 (toliau – Įstatymo projektas).

Projektu siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projekto siekiui – viešinti visų biudžetinių įstaigų darbuotojų atlyginimų dydžius, tačiau pasiūlyti Seimui jo nesvarstyti, nes vykdydama Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 452 punkte numatytą Vyriausybės įsipareigojimą mažinti atlyginimų, mokamų vyrams ir moterims už tą patį darbą, skirtumus ir įgyvendinti 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2023/970, pagal kurią, nustatant darbo užmokesčio skaidrumo ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus, griežčiau taikomas vienodo vyrų ir moterų darbo užmokesčio už vienodą arba vienodos vertės darbą principas (toliau – Direktyva (ES) 2023/970), Vyriausybė teiks Seimui svarstyti 2026 m. pavasario (IV) sesijoje Lietuvos Respublikos darbo kodekso 23, 26, 39, 40, 41, 42, 48, 51, 52, 65, 71, 79, 131, 140, 147, 148, 197, 217, 219, 226 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo ir su juo susijusių kitų įstatymų pakeitimo projektus (toliau – Direktyvos įgyvendinimo projektai), numatančius pareigą darbdaviams suteikti darbuotojams informaciją apie jų individualų darbo užmokesį bei tos pačios kategorijos darbuotojų vidutinį darbo užmokesį, suskirstytą pagal lytį. Be to, po Direktyvos įgyvendinimo siūloma viešai skelbti darbo užmokesčio atotrūkio rodiklius, kurie leis identifikuoti sisteminius skirtumus tarp vyrų ir moterų darbo užmokesčio. Siūlomi pakeitimai atitinka Direktyvos (ES) 2023/970 tikslus, kuriais numatoma įtvirtinti išsamius darbo užmokesčio skaidrumo mechanizmus. Atkreiptinas dėmesys, kad Direktyva (ES) 2023/970 aiškiai nustato, jog bet koks informacijos pagal jos nuostatas teikimas ar skelbimas turi atitikti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) nuostatas.

Projektas buvo paskelbtas Teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS) ir teiktas suinteresuotoms institucijoms išvadoms gauti.

Su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Nacionaline teismų administracija, Teisėjų taryba, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija ir Lietuvos savivaldybių asociacija Projektas suderintas be pastabų. Kitos institucijos savo išvadų nepateikė. Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta.

Ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabas, atkreipia dėmesį, kad Direktyvos įgyvendinimo projektai neapima atvejų dėl darbo užmokesčio viešinimo tais atvejais, kai darbuotojas yra vienintelis įstaigoje einantis atitinkamas pareigas, kadangi, tai savo esme reikšmingai ribotų asmens teisę į privatumą ir asmens duomenų apsaugą. Vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), informacija apie asmens pajamas yra priskiriama asmens duomenims, kurie be asmens sutikimo ir aiškaus, teisėto bei proporcingo viešojo intereso tikslo negali būti viešinami. Be to, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas savo 2022 m. rugpjūčio 1 d. sprendime byloje C-184/20 yra nurodęs, kad asmens duomenų viešinimas, kaip teisės į privataus gyvenimą gerbimą ir asmens duomenų apsaugą ribojimas, turi: pirma, būti būtinas; antra, atitikti Europos Sąjungos pripažintus bendrojo intereso tikslus arba būti reikalingas kitų asmenų teisėms ir laisvėms apsaugoti; trečia, neturi viršyti to, kas griežtai būtina, ir ketvirta, suvaržymą nustatančiame teisės akte turi būti numatytos aiškos ir tikslios taisyklės, kuriomis būtų reglamentuojama atitinkamos priemonės apimtis ir taikymas. Atsižvelgiant į tai, vienintelio įstaigoje einančio atitinkamas pareigas, darbo užmokesčio viešinimas nebūtų proporcingas ir šiuo nagrinėjamu atveju siekiant Įstatymo projekte numatyto tikslo – viešojo sektoriaus skaidrumo užtikrinimo, užkertant kelią fiktyviam įdarbinimui, mažinant piktnaudžiavimą ir korupcijos rizikas.

Taip pat Ministerija, įvertinusi Teisingumo ministerijos siūlymą apsvarstyti galimybę kartu teikti pastabas ir pasiūlymus dėl Įstatymo projekte numatytų teisinio reguliavimo priemonių tobulinimo tuo atveju, jei Įstatymo projektas būtų svarstomas Lietuvos Respublikos Seime nesulaukus Projekte numatytų Vyriausybės veiksmų įgyvendinimo, informuoja, kad Direktyvos įgyvendinimo projektus planuojama teikti Seimui svarstyti 2026 m. pavasario (IV) sesijoje. Pažymėtina, kad rizikos, jog Įstatymo projektas Seime būtų svarstomas anksčiau nei Direktyvos įgyvendinimo projektai, nėra.

Projektą parengė Ministerijos Darbo teisės grupės (vadovė – Vita Baliukevičienė, tel. +370 611 34 047, el. p. Vita.Baliukeviciene@socmin.lt) vyresnioji patarėja Agnė Nakčerienė (tel. +370 656 38 257, el. p. Agne.Nakceriene@socmin.lt).

PRIDEDAMA. Projektas, 2 lapai.

Ministrė

Jūratė Zailskienė

Agnė Nakčerienė, tel. +370 656 38 257, el. p. agne.nakceriene@socmin.lt